СӨЯ ГОМЕРНЕ, СӨЯ ХАЛЫКНЫ, СӨЯ ХАЛЫКНЫҢ ДӨНЬЯСЫН!

ДУСЛЫК

ОКТЯБРЬ РАЙОНЫНЫҢ ИҖТИМАГЫЙ-СӘЯСИ ГАЗЕТАСЫ.
ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА ОКТЯБРЬСКОГО РАЙОНА.

Газета 1931 елның 9 июленнән бирле чыга. | №83 (7256) | 11 июль, 1991 ел. ПӘНҖЕШӘМБЕ | Бәясе 4 тиен.

Хәерле сәгатьтә!

Игенченең йокысыз төннәре, маңгай тире тамызган тырыш хезмәте белән үстерелгән игеннәр өлгереп килә. Игенченең янә мәшәкатьле, тынгысыз көннәре—урак өсте житте. Быелгы урып-җыюны оешкан төстә, сыйфатлы итеп башкаруның әһәмияте иң элек син аңлыйсың, игенче. Көч һәм куәт юлдаш булсын сиңа!

Хәерле сәгатьтә!

КПСС райкомы пленумы турында
ИНФОРМАЦИОН БЕЛДЕРҮ

9 июльдә КПСС райкомының конференц-залында партия райкомының чираттагы икенче пленумы булып үтте. Пленумда «Район партия оешмасының бурычлары һәм агымдагы эшләре турында» доклад белән КПСС райкомының икенче секретаре Ә. В. МӨЛЕКОВ чыкты.

Доклад буенча фикер алышуларда Яңа Иглай урта мәктәбе укытучысы Т. Ш. ГОБӘЙДУЛЛИН, НУРБ парткомы секретаре Н. А. АЛФЕРОВ, район үзәк шифаханәсенең баш врачы З. А. ШАБАЕВ, икенче мәктәпнең партия оешмасы секретаре Х. Г. ГАФУРОВ, Хафизов исемендәге колхозның партия оешмасы секретаре М. И. ЖӘЛАЛОВ, «Норлатнефть» НГДУсы УТТсының цех партия оешмасы секретаре Л. П. ТАХТАМАНОВ катнашты.

Пленумда шулай ук «Октябрь районы партия оешмасының «Хәрәкәт программасы проекты турында», «КПСС район комитеты һәм аның аппаратының функцияләре һәм структурасы турында», «Башлангыч партия оешмалары секретарьлары советы турында», «КПСС-ның район комитеты члены статусы турында», «Район партия оешмасының финанс комиссиясен төзү турында», «Партиянең район комитеты комиссияләре турында»гы мәсьәләләр каралды.

Пленум оештыру мәсьәләсен карады. Үзенең шәхси гаризасы нигезендә А. А. Коростелев КПСС райкомы секретаре вазифаларыннан азат ителде.

Пленумда КПСС райкомы секретаре итеп ачык тавыш белән элек КПСС-ның Октябрь райкомы эш башкару секторы мөдире булып эшләгән Н. А. ХОЛЯВКО сайланды.

Пленумга КПСС райкомы членнары, район партия оешмаларының контроль комиссияләре членнары, башлангыч партия оешмалары секретарьлары, партгруппорглар, колхоз рәисләре, совхоз директорлары, предприятие, оешма житәкчеләре, халык депутатларының район һәм шәһәр Советлары депутатлары чакырылган иде.

Пленум тикшерелгән мәсьәләләр буенча тиешле карар кабул итте.

Пленумда КПСС райкомының беренче секретаре иптәш Х. Х. МОРАДЫЙМОВ йомгаклау сүзе белән чыкты.

РОССИЯЛЕЛӘР УРАККА ТӨШТЕ

Урып-җыю комбайннарының әзерлеген үзара тикшерү барышында комиссия «Россия» колхозы механизаторлары эшеннән канәгать калды. Алар бөтен мөмкинлекләрдән файдаланып, комбайннарны сыйфат белән ремонтлаганнар. Хәзер инде әнә шул кыр корабларн әкренләп басу-кырларга юл ала башладылар.

Россиялеләр—Анатолий Антипов, Валерий Михеев, Александр Имуков, Юрий Белов үзләренең СК-5 комбайннарына утырып, шушы көннәрдә 100 гектар мәйданда борчак чабарга керештеләр.

Борчак кырында КПС-5 үзйөрешле комбайны белән Николай Мандрейкинның беренчеләрдән булып эш башлавы турында да әйтеп үтү урынлы булыр.

Колхозның арыш басуында да комбайннар герелтесе ишетелә. Хәзергә комбайнчылар Владимир Осипов (рәсемдә) һәм Виталий Саврандейкин СК-5 комбайннары белән сайлап уруга керештеләр.

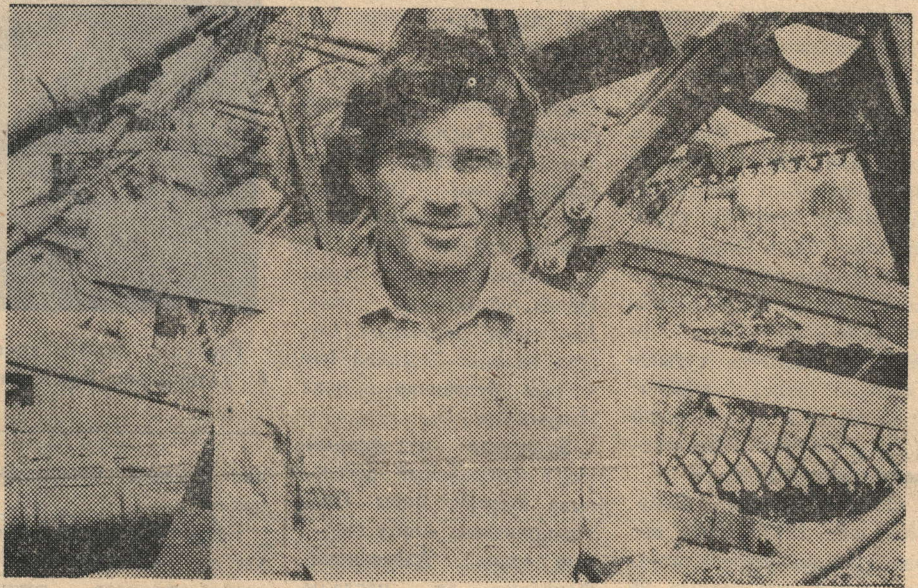

Төүге тәземнәр

«Комбайн» колхозы. Хуҗалык игенчеләре борчакны тәземнәргә салырга керештеләр. Колхоз комбайнчылары Илгиз Шәгыйдуллин, Тәлгать Гыймалетдинов, Ясәви Әхмәдиев, Марс Әхмәтов, Фанкъ Гыймранов «Нива» комбайнны белән беренче көннәрдә үк әйбәт темп белән эшләп киттеләр. Аларга Т-4 тракторында чапкыч белән Анатолий Похачев та саллы ярдәм күрсәтә.

Гомумән, хуҗалыкта эш комплексы бара. Бер үк вакытта җәмәгать маллары өчен сенаж салу да дәвам итә. Колхоз менә 3 ел инде үлән орлыгы үстерү белән дә әйбәт кенә шөгыльләнеп килә. Хәзер 20 гектардагы кындырак орлыгын сыктыру бара. Бу эш белән Әсгать Әхмәтов һәм Мансур Шәвәлиев мәшгульләр, алар аны бик белеп башкаралар.

И. НАСЫЙБУЛЛИН,
партоешма секретаре.

Ярты еллык эш йомгаклары

Норлат-Октябрь ит комбинаты коллективы быелның беренче ярты елы йомгакларын үтәү өстендә киеренке эшләде.

Түбәндәге саннардан күренгәнчә, коллектив әйберләренең барлык төрләре буенча да житештерү планнарын арттырып үтәде.

Мәсәлән, тулай продукция ярты еллык планга карата 110,9 процентка үтәлде. Шул исәптән дәүләт чималыннан ит житештерү 105,1, колбаса әйберләре 107, ит-сөяк оны 117, азык мае 100 процент тәшкил итә.

Коллектив житештерелгән продукцияне реализацияләү өстендә дә әйбәт эшләде. Әлеге күрсәткеч 124,6 процентка үтәлде.

Биредә бер эшләүчегә житештерүне арттыруга да нык игътибар бирелә.

Ләкин ирешелгәннәр куанычлы булса да, коллектив членнарына бәясез төстә, күрсәткечләр узган елның шул чорындагыдан түбәнрәк.

Һәрвакыттагыча участоклар һәм цехлар әйбәт эшли. Шуңа да атап кына мактау сүзләре әйтү читтән. Әмма суы һәм колбаса цехларында (мастерлары Л. Н. Чернова, М. А. Ануфриева) эшләүчеләрнең планнар үтәлешенә аеруча зур өлеш кертүләрен әйтеп үтәсе килә.

Хәзер ит комбинаты коллективы тулаем еллык планнарны үтү өчен зур тырышлык куеп эшли.

И. ЕРЕПОВ.
Норлат шәһәре.

Район Советы президиумында

РСФСР Министрлар Советының «Бөек Ватан сугышында катнашучыларны һәм «Бөек Ватан сугышы елларында тылда карусыз эшләгәннәрне һәм фидакарь сугышчан хезмәтләре өчен» СССР орденнары һәм медальләре белән бүләкләнүчеләрне гомуми файдаланудагы шәһәр пассажир һәм авыл жирләрендә автомобиль транспортында түләүсез йөртү тәртибен кертүне раслау турында»гы 1989 елның 19 сентябрь №287 нче карары һәм ТССР Министрлар Советының «ТССРда гомуми файдаланудагы шәһәр һәм автомобиль транспортында пассажирларны йөртү тарифлары турында»гы 1991 елгы 1 апрель №140 карары нигезендә бүгенге көнгә кадәр бездә аерым категория гражданнар административ район чикләрендә шәһәр пассажир һәм авыл жирләрендә автомобиль транспортында түләүсез йөрү хокукыннан файдаланалар иде. Моңа Бөек Ватан сугышында катнашучылар, «Бөек Ватан сугышы елларында тылда карусыз эшләгәннәре һәм фидакарь сугышчан хезмәтләре өчен» СССР орденнары һәм медальләре белән бүләкләнүчеләр, СССРны саклауда яки башка хәрби хезмәт вазифаларын үтәүдә яралану, контузия алу яки гарипләнү, яки фронтта булуга бәйле рәвештә авыру нәтиҗәсендә һәлак булган хәрби хезмәткәрләрнең хатыннары һәм ата-аналары, балачактан гарипләнүчеләр, I нче һәм II нче группа хезмәт инвалидлары керә иде.

Югарыда аталган РСФСР һәм ТССР Министрлар Советлары карарларына ярашлы рәвештә, халык депутатларының Октябрь район Советы президиумы быелгы елның 8 июлендә яңа карар (№9) чыгарды. Бу карар нигезендә моңа кадәр район чикләрендә барлык төр транспортта түләүсез йөрү хокукыннан файдаланучылар исемлегенә ХЕЗМӘТ ВЕТЕРАННАРЫ да өстәлде.

Хезмәт ветераннары өчен пенсионер яки ветеран таныклыгы бу хокукны раслаучы төп документ булып тора.

Бу карарның үтәлешен контрольдә тоту район социаль-тәэминат бүлегенә (иптәш Л. Н. Дилмөхәммәтовага) йөкләнде.

● Бер колхоздан язалар

Комбайннар әзер

«Правда» колхозында Николай Аркадьевич Алексашкин бөртекле һәм бөртекле-кузаклы культураларны игү буенча аренда звеносына өченче елын житәкчелек итә. Ул үзен сәләтле житәкче итеп танытып өлгерде. Аның звеносы узган ел бөртеклеләрнең һәр гектарыннан 22,7 центнер уныш җыеп алган иде.

Арендачылар тырышлыгы белән машина-тракторлар паркындагы барлык комбайннар да ремонтланып бөтте һәм алгы сызыкка куелды. Тәҗрибәле механизаторлар Петр Васильевич Совков, Александр Николаевич Макаров, Николай Владимирович Алексашкин, Дмитрий Никитович Кашкаров, Алексей Гаврилович Тютин, Юрий Васильевич Совков бүгеннән кырга чыгарга әзер.

Агымдагы елда да уракка оешкан төстә төшәргә исәплиләр алар.

КЫРДА ЭШ КАЙНЫЙ

«Правда» колхозының 188 гектар мәйдан биләгән купеллык үлән басуында кызу эш кайный. Механизаторлар беренче катка печән жыюны тәгәлләү өчен вакыт белән исәплмичә эшлиләр.

МТЗ-80 тракторчысы Валерий Совков һәм ДТ-25 тракторында Надежда Евгеньевна Федотова ПК-1,6 агрегатлары белән чүмәләләр куюда үзләреннән аеруча зур өлеш кертәләр. МТЗ-82 тракторына тагылган ПФ-0,5 агрегатында Илья Николаевич Абрамов та өлгерлек күрсәтә.

УКУЧЫЛАР ДА БУЛЫША

АВМ-0,65 агрегаты терлекләр өчен витаминлы үлән оны әзерләүне дәвам итә. Машинист Владимир Дмитриевич Герасимов эштә тоткарлыклар тудырмый. Аңа ярдәмгә мәктәп укучылары килделәр.

Т. ЕФИМОВА,
экономист.

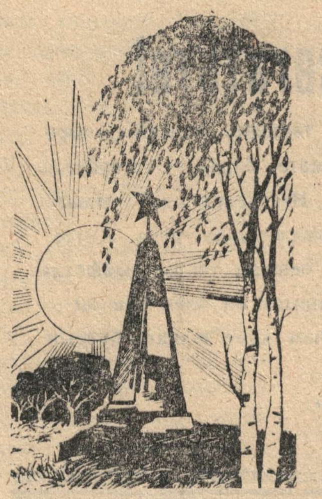

Сугыш кырында ятып калдылар

Бу язма Рус Тимерлеге авылыннан Долговлар гаиләсенең фаҗигале язмышы турында. Бөек Ватан сугышыннан Агафья Гавриловна һәм Иван Иванович Долговларның 6 улы һәм 2 оныгы әйләнеп кайта алмады. Бу язма «Хәтер китабы» эзләнү группасы материаллары буенча хәзерләнде.

Сугышчан дан юллары буенча Бөтенсоюз походының ВЛКСМ райкомында урнашкан район штабына Куйбышевта яшәүче хезмәт ветераны Бажутовтан хат килеп төшә. Ул элек Тимерлек авылында яшәгән һәм эшләгән А. В. Трофимова сүзләренә таянып, түбәндәгене хәбәр итә: «Иван Иванович Долговның 12 улы һәм бер кызы сугыш кырыннан кайтмавы, аларның бөтенесе яу барышында батырларча һәлак булуы турында Татарстан АССР тарихында билгеләмә икән». Хатта ук берничә исем дә китерелә.

Мондый фактка битараф калу мөмкинме соң? Эзләнү группасы эшкә керешә.

Тимерлеккә баргач, авыл Советы рәисе белән әңгәмә барышында, бу авылда әнисе Евдокия белән Юрий Яковлевич Долгов яшәвен белдек. Юрий үзе 1940 елгы, билгеле ки, бернәрсәне дә белми һәм белә алмый. Әнисе Евдокия каты **чирли, ире** Яковны һәм ике баласын югалтудан фикерләү сәләте калмаган, берни хәбәр итә алмый. Бернинди фронт хатлары, үлү турында килгән хәбәрләр дә сакланмаган. Әмма иң гаҗәбе шул, авыл Советында Бөек Ватан сугышында үлүчеләр исемлегендә Долговлар фамилиясе гомумән юк булып **чыкты.**

Без шул вакытта ук Октябрь районы хәрби комиссариатына мөрәҗәгать иттек. Долгов фамилияле барлык кешеләр арасыннан әтиләре Иван булганнарын сайлап алдык. Алар 1903 елда туган Яков Иванович (1941 елның 10 сентябрендә мобилизацияләнгән), 1924 елда туган Нина Яковлевна (1942 ел, 30 август) һәм 1926 елгы Иван Яковлевич (1943 ел, 8 ноябрь) иде. Туган еллары буенча исәпләп караганда Яков Иванович Долговның өлкән улы, ә Нина һәм Иван Яковның балалары дип фараз итәргә була. Шулай хәл әзрәк ачыкланды. Ә калганнары кемнәр һәм алар ничәү?

Тимерлек авылы ул вакытта Тельман районына керә. Аның хәрби комиссариаты эшләрне Октябрь районына тапшырганда архив документларына карата үтә җавапсызлык күрсәтә, аларның бер өлеше юк ителә, икенчесе югала. Шул сәбәпле Долговлар гаиләсеннән фронтка тагын кемнәр мобилизацияләнгән булуын ачыклавы мөмкин булмады.

Оборона министрлыгының Үзәк архивыннан безнең сорауга җавапны 9 ай көтәргә туры килде. Аңа кадәр паспорт өстәленнән алынган мәгълүматлар буенча Норлатта яшәүче Долговлар белән очрашып чыктык. Аларның берсе дә без эзләгән гаилә белән туганлык мөнәсәбәтендә тормый иде.

Социаль тәэминат бүлегенә мөрәҗәгать иттек. Үлгән туганнары өчен пенсия алучы 12 Долгов арасыннан безне Тимерлек авылында яшәүче Евдокия Федоровнаныкы игътибарны җәлеп итте. Ул югалган ире Яков өчен дүрт баласы—Николай, Александр, Валентина, Юрийга (өлкәннәре Нина һәм Иван бу вакытта сугышта була инде) пенсия ала. Шунда ук Тельман районы хәрби комиссариатының:

«Сезнең ирегез Яков Иванович 1942 елның апрелендә хәбәрсез югалды» дип 1947 елның 26 маенда бирелгән хәбәре дә эшкә теркәлгән булып чыга.

Тимерлек авылына чираттагы баруда Юрий белән әңгәмә вакытында Нинаның җәрәхәтләрдән үлүен, ә Валентинаның Ташкентта яшәвен белдек. Ул аның адресын да бирде. Аңа хат яздык, ләкин җавап алмадык. Икенче тапкыр язу да файда бирмәде. Шуннан соң Ташкенттагы адрес бюросына һәм Ташкент пионерлар йортының эзтабарларына мөрәҗәгать итәргә булдык. Бары 4 айдан соң гына, ниһаять, хат алдык. «Бөек Ватан сугышы фронтларында минем әтием Яков, абыйларым Павел, Сергей, Петр, Алексей һәлак булдылар. Миндә әтием һәм абыем Иванның хәбәрсез югалулары турында документлары күчермәсе генә саклана. Апам Нина сугыш тәмамлануга минем янга кайтты һәм озакламый җәрәхәтләреннән үлде». Шуннан Иванның да (Яковның улы) хәбәрсез югалганлыгы ачыкланды. Икенче оныкның Нинаның язмышы да тулыланды.

Долговлар гаиләсе составын ачыклауда ЗАГС бүлеге булышлык итәргә мөмкин иде. ЗАГС бүлеге мөдире Т. Сиплатова безгә яхшы ярдәм күрсәтте. Ул гасыр башындагы барлык эшләрне, чиркәү кенәгәләрен (революциягә кадәр һәм аннан соң да 20 нче елларда чиркәүдә чукындырганда язма теркәү үткәрә) тапты. Бихисап күп битләрне актарырга һәм безне кызыксындырган мәгълүматларны берәмтекләп җыярга туры килде. Яковның 1903, Аннаның 1905, Елизаветаның 1907, Сергейның 1911, Петрның 1913, Алексейның 1918, Клавдиянең 1926, Николайның 1928 елда туганлыгы ачыкланды. Әмма ачылып җитмәгәннәр дә калды—туганнар сан ягыннан моннан артык бит әле.

Тимерлеккә чираттагы баруда авылның өлкән кешеләре Морозова, Шмитов, Солдатихин, Грачев, Сашина һәм башкалар белән әңгәмә өстәмә ачыклыклар кертте. Алда телгә алынганнардан тыш Павел, Александр һәм Анастасия—барлыгы 11әү, шул исәптән 7 малай һәм 4 кыз булганнар икән Долговлар.

Бу гаилә туганнарын эзләп Стекольный поселогына баргач, моны Иван Ивановичның бертуганының кызы Александра Федоровна да раслады. Һәм, иң мөһиме, бертуганнарның берсенең—Сергейның хатынының адресын бирде. Ул Яңа Тумбада яши иде.

Анда ике тапкыр барырга туры килде. Беренче катында КПСС райкомы секретаре А. А. Коростелев белән бардык. Хәзер ничектер, әмма март аенда урман юлы безнеке селкеде. Кызганычка каршы, без аны туры китерә алмадык, улы янына Балаковога киткән булып чыкты. Безгә биргән адрес буенча хат яздык, үзенә мәгълүм булганнар турында язып җибәрүен, фронт хатларын, Долговларның гаилә фотоларын, иренекен дә салуын үтендек. Озак көтәргә туры килсә дә, тулы эчтәлекле хат алдык:

«Долгов Иван Иванович һәм Агафья Гавриловна 11 бала тәрбияләп үстерәләр. Аларның 7 улы фронтка китә. Яков, Сергей, Петр өйләнгән иделәр инде. Минем ирем Сергей «Кызыл Йолдыз» колхозында рәис булып эшләде. 1939 елда фин сугышына алынды һәм 1940 елның 10 мартында һәлак булды. Документлары янгын вакытында юкка чыкты. Үлү турындагы хәбәре генә саклана. Иремнең дә фоторәсеме бар. Аның туганнарының кайсысы кайчан үлгәнен хәтерләмим инде».

Рәсемдә: Долговларның 6 улларының берсе Сергей. Ул да ил азатлыгы өчен көрәштә һәлак була.

Безне Юрийдан килгән хат та сөендерде. Ул Нинаның фронтта төшкән фоторәсемен тапкан һәм җибәргән булып чыкты.

Ниһаять, 9 ай үткәч, СССР Оборона Министрлыгы Үзәк архивыннан җавап килде.

«237 нче укчы дивизиянең отделение командиры старшина Алексей Иванович Долгов 1943 елның 3 сентябрендә һәлак була. Сумск өлкәсенең Синевс районы Андреевский Байрак авылында күмелгән. Соңгы вакытта Синевск районы Липоводолинск районы составына кушылды, өлешчә Полтава өлкәсенә күчте.

Рядовой Долгов Яков Иванович, туган елы 1903, 1942 елның апрелендә хәбәрсез югала.

Сораган башка кешеләр турында бүлектә мәгълүматлар юк. Бүлек начальнигы Синенко».

Ә калганнарның язмышы ничек тәмамлана соң? Иванга килгән хәбәр дә табыла—«1943 елның 6 декабрендә хәбәрсез югалды».

Алексей һәм Петр яшьләре, сугышта катнашучы ветераннар белән әңгәмәләр, шулай ук туганнарының хатлары буенча да Кызыл Армия сафларына сугыш башланганчы чакырылалар, Ерак Көнчыгышта хезмәт итәләр һәм фронтка шуннан эләгәләр. Павел һәм Александрга килгәндә исә, кызганычка каршы, Тельман районы хәрби комиссариаты тарафыннан мобилизацияләнгәннәр исемлеге югалу сәбәпле, мәгълүматлар туплап булмады. Алар ише миллионнарча билгесез солдатлар турында Үзәк архив (һәлак булганнар, җәрәхәттән үлүчеләр, хәбәрсез югалганнар исемлегендә исәпләнми» дип кенә җавап бирә. Әйтерсең җирдә андый кешеләр гомумән булмаган. Ә бит алар да булган, яшәгән.

Бу уңышсызлыкка очрагач бүләкләү бүлеге аркылы эш итеп карарга булдык. Бәлки анда аларның эзенә төшеп булыр. Бу юлы җавап чагыштырмача тиз алынды.

Линоводолинск районы хәрби комиссарыннан Алексей Долгов күмелүенә кагылышлы безнең сорауга түбәндәге җавап килде: «Линоводолинск районының Байрак авылында үлүчеләр исемлегендә Алексей Иванович Долгов юк. Элекке Синеевск районында Андреевск Байрагы да юк. Мәгълүм булсын өчен Сумск өлкәсенең чиктәш Лебединск районында шулай ук Байрак авылы булуын хәбәр итәбез».

Анда сорау җибәрдек. Аннан алынган җавапта түбәндәгеләр хәбәр ителә:

«Алынган белешмәләр буенча немец-фашист илбасарлары белән сугышта һәлак булган иптәш Долгов А. И. Сумск өлкәсенең Лебединск районы Михайловск авыл Советы Байрак авылындагы туганнар каберлегенә күмелгән. Кабергә Андреевск сигезьеллык мәктәбе шефлыкны гамәлгә ашыра.

Михайловск авыл Советына һәм Андреевск мәктәбенә туганнар каберлегенең фотосурәтен сорап җибәргән үтенечебезгә әлегә җавап алынмады.

Долговлар гаиләсенең язмышы шулай ачыкланды. Аларның 6 уллары—Яков, Сергей, Петр, Алексей, Александр, Павел, 2 оныклары—Нина һәм Иван сугыш кырыннан әйләнеп кайта алмыйлар. Алар Бөек Җиңү хакына, Ватан азатлыгы һәм намусы хакына гомерләрен корбан итәләр. Җиденче уллары Николай яше буенча армиягә чакырылмый кала. Ул сугыш тәмамланганнан соң Куйбышев шәһәрендә юл авариясенә эләгә һәм һәлак була. Калган балалары төрле елларда үләләр. Улларын көтеп ала алмаган әти-әниләре авыр хәсрәттән вакытыннан алда гүр иясе булалар. 1973 елда Яковның хатыны Евдокия дә дөньядан китә.

Долговлар гаиләсе. Рус Тимерлеге авылында бу зур гаилә членнарын хезмәт сөючән, әйбәт гаилә итеп искә алалар.

«Барлык туганнар да колхозда эшләделәр. Намуслы эшләделәр. Барысы да яхшы кешеләр иде. Өчесе—Алексей, Павел, Александр комсомоллар иде, авыл тормышында актив катнашып килделәр»,—дип искә ала А.М. Долгова.

«Петр авылда беренче гармончы иде. Бер генә кичә дә аннан башка узмады». (А. М. Солдатихин).

«Сугышка кадәр авылда булганда яшьләр уеннарында, клубта үзешчәннәр белән бергә гармонга кушылып җыр, такмаклар башкаруларын бер генә тапкыр тыңларга туры килмәде. Еш кына аннан соң да ул сандугачларыгыз кайда соң әле дип сорый торган идем (элекке прокурор Сидоров).

«Минем абыем Иван балалайкада бик яхшы уйный иде» (Валентина).

Краснодар краеның Тимәш авылында Степанова Епистимия Федоровнаның фронтта үлгән тугыз улына һәйкәл-ансамбль куелган. Безгә дә Долговларның 6 улын һәм 2 оныгын шул тәртиптә мәңгеләштерү турында уйларга ярамасмы соң?!.. «Беркем дә, бернәрсә дә онытылмый» дигән сүзләр телдә генә калмаса иде.

И. САНДЛЕР,
«Хәтер китабы» эзләнү отряды җитәкчесе.

Сөрә, йөк ташый, баз казый

Пермьның Свердлов исемендәге «Моторостроитель производство берләшмәсе житештергән мотоблок бакчачылар, фермерлар һәм арендаторлар арасында популярлык казанды. Быел алар 60 мең данәдән артык чыгарылачак. Хәзер МБ-200 мотоблогын сынау бара. Ул 5,5 ат көчле. Аңа алты тизләткә яңа редуктор куелган, руль колонкасы һәм тапшыру каешы яңартылган. Мотоблок мини-трактор һәм минийөк ташыгычка тиз җайлана. Сөрүдә, бәрәңге казу, печән чабу, чокыр казу, кар чистартуда бакчада һәм крестьян хужалыгында зур ярдәмче.

Рәсемдә: МБ-200 маркалы яңа мотоблок.

ТАСС фотохроникасы.

Дуслык тантанасы

—Теләсә нинди юбилей ул— үткән гомер юлыңны баштанаяк күздән кичерү һәм башкарган эшләреңне бәяләү, аларның тормыш өчен әһәмиятен билгеләү. Районыбызның «Дуслык» («Дружба», «Туслах») газетасы да бу көннәрдә үзенең беренче саны чыгуга алтмыш ел тулуын билгеләп үтте. «Бу юбилей башка бәйрәмнәрдән үзгә булып хәтердә калды»,—диделәр әлеге тантанада катнашкан кунаклар. Кайсы ягы кунакларның күңелен шулай җәлеп иткән соң?

Иртәнге сәгатьләрдән үк шәһәрнең үзәк мәйданыннан ишетелгән музыка авазлары, бер читтәрәк урнашкан камыр ризыклары, мороженый кебек тәм-том сатыла торган лареклар, шулар белән янәшә үк тәмле тәтен исе аңкытып кыздырма әзерләүче осталар; мәйданда ук саф һавада утырып ял итәргә чакырып торган пөхтә табынчыклар—һәммәсе кешеләрне үзенә тартып тора иде. Ул да түгел районның радио студиясе үзәк мәйданнан үзенең тапшыруларын башлап җибәрде һәм җыелган халык кечкенә сабан туен хәтерләткән төрле ярышлар әсирлегендә калды. Һәр төрнең үз һәвәскәрләре табылды: кемнәрдер 500 метр арага йөгереп җитезлеген күрсәтте, кемдер кашыкка йомырка куеп йөгерде, кемдер көянтә-чиләк белән су күтәреп узышты, аркан тартышып көчен сынады, капчык киеп тә йөгереп карадылар. Ә балалар өчен иң кызык ярышларның берсе—күзне бәйләп җептән уенчык кисү булды. Асфальтка акбур белән ясалган рәсемнәр дә балаларның осталыгына, фикерләү сәләтенә бер дәлил иде. Шулар белән бер үк вакытта Культура йорты янындагы «сәхнә»дән җыр-моң агылды, кызыклы әңгәмә алып барылды. Мәйданга гына түгел, район радиочелтәре аша тапшырылган әлеге бәйрәм чыгышларының татар, рус һәм чуваш телләрендә чиратлашуын тамашачылар бик канәгать булып тыңладылар.

Бәйрәмнең тантана өлеше культура йортында дәвам итте. Чәчәкләр белән бизәлгән сәхнәгә үзе дә инде 60 яшен тутырган газетаның **беренче редакторы М. В. НАЗАРОВ** күтәрелде. «Мин Норлатка килгәндә көдрә чәчле, 25 яшьлек өйләнмәгән егет идем,—диде ул. —Карыйм-карыйм да, залда үземнең яшьтәшләремне күрмим». Әйе, мондый бәхетне күрү бик сирәк кешегә насыйптыр шул. Картлыгына авырсынмыйча, юл мәшәкатьләре белән исәпләшмичә Казан тикле җирдән юбилейга килде Михаил Васильевич. Ә килүенә— нинди көтелмәгән бүләк каршылады аны: Михаил Васильевичның редактор булarak беренче хезмәт җимешен—газетабызның беренче санын (дөресрәге төгәл күчермәсен) юбилей санына өстәмә бит буларак укучыларыбызга җиткердек. Безнең төбәктән киткәннән соң шаулы гомер юлы узган журналист өчен үзенең яшьлеге белән очрашу гаять тәэсирле вакыйга булды.

Ерак араларны якын итеп килгән кадерле кунакларның тагын берсе— **МӘРДИ ГАЛЛӘМОВИЧ РАФИКОВ бүгенге көндә «Социалистик Татарстан» газетасының Апастагы махсус хәбәрчесе.** Ул безнең редакциядә газетабызның исемен «Дуслык» дип үзгәрткән чорда редактор булып эшләгән кеше. «Еллар үтү белән күп кенә газеталар заман белән аваздашлыкларын югалту сәбәпле исемнәрен үзгәртергә мәҗбүр булдылар. Ә безнең «Дуслык» моннан 30 ел никчек булса, бүген дә үз исеменә тугры! Мин моңа бик шат һәм моның белән горурланам!»—диде ул җыелган кунакларга.

Бу көнне юбилярны котлаучылар, матур теләкләр әйтүчеләр бик күп булды. Бәйрәмгә чакырып та килә алмаган элекке хезмәттәшләребез, коллегалар һәм дуслар һәммәсе изге ниятләрен—олы теләкләрен почта-телеграф аша безгә җиткерергә ашыктылар. Район хуҗалыклары һәм оешмалары коллективлары шулай ук котлаулар юлладылар, һәркайсы безнең бәйрәмнең уртак зур тантана булуы өчен кулыннан килгәнчә ярдәм итте. Дуслар авыр чакта гына түгел, шатлыкны бүлешкәндә дә кирәклегенә шунда инандык без.

Тантанага килгән кунаклар бу көнне моннан 30 ел элек басылган мәкалә авторы Ф. Сидуллин белән очраштылар. Шулай ук бүгенге актив хәбәрчебез Ю. В. Терентьевның моннан 30 еллар элек газетаның авыл хәбәрчесе булган агроном В. Терентьев улы икәнлеге дә шушы бәйрәмдә һәммәсенә мәгълүм булды. Газетада басылган очерк герое, хезмәт ветераны, элекке орденлы савучы Зәйнәп апа Кәримова һәм аның «Дуслык» аша табышкан дусты, ярышташы Сания апа Фәтхетдинова да үзләренең истәлекләре белән уртаклаштылар. Кыскасы, көтелмәгән очрашулар, шаян әңгәмәләр, җыр-моң озак дәвам итте. Җылы сүзләр, яхшы теләкләр, нәфис чәчәкләр һәм эчкерсез аралашудан гыйбарәт бу бәйрәм, чынлап та, гадәти юбилейдан бигрәк дуслык тантанасы булып хәтердә калды.

К. ҖАМАЛЕТДИНОВА.

Коллектив дус та, бердәм дә

Сыер савучы профессиясенең җиңелләрдән булмавын һәммәбез яхшы беләк. Никадәрле тырышлык, көч сорый бу хезмәт. Әйе, эшебез авыр. Шуңа дамы, яшьләр ферма тирәсен читләтеп үтәләр, җиңел һәм төшемле эш эзлиләр.

Мин үземне тормышымнан канәгать дип саныйм. Дүрт бүлмәле фатирыбыз, көндәлек өчен кирәкле бөтен нәрсәбез дә бар. Балаларыбыз зурлар, инде оныклар үсеп килә.

Фермага бару һәм кайту күнегелгән, гадәти бер нәрсә булып тоела. Күпме мәртәбәләр тапталган бит ул юл. Элекке хезмәтне гомеремдә дә онытмыйм: бөтен эшне кул белән башкарып, өйгә арып-талып кайтып керә идем. Хәзер зарланыр өчен сәбәпләр юк кебек: хәтта әнә җәйге лагерьга кадәр сөтүткәргеч кертелгән. Азыкны көненә дүртәр, бишәр мәртәбә транспорт белән китереп бирәләр. Үләнне дә чапкычлар чаба, кайчан бетәр икән бу печән дип уфырасы юк.

Сөт саву буенча моңарчы алдынгылар сафыннан төшкәнем булмады, хәзер дә сынатмам дип уйлыйм. 1988—89 елларда өчмеңчеләр чиген дә узган идем.

Маллар мул сөт бирсеннәр өчен бөтенесе дә эшләнә. Даими рәвештә кырдан яшел масса кайтып тора, һәр сыерга 2 килограмм чамасы фураж бирелә.

Товарлыклы - сөтчелек фермасында санитар көннәр дә үткәрәбез. Мондый көннәрдә аппаратларны яхшылап юабыз, җыябыз.

Сыер савучылар арасында миннән өлкәнрәк яшьтәге хезмәттәшләрем дә бар. Әйтик, Зинаида Акмуллина биредә ике дистә елдан артык хезмәт куя. Эшен яратып, күңел биреп башкара. Людмила Леонтьева инде егерме икенче елын эшли. Ул да намуслы, уңган сыер савучылардан санала, иптәшләренә карата да игътибарлы.

Терлекче Аркадий Парфеновны товарлыклы-сөтчелек фермасында белмәгән кеше юк. Кушканны һәрчак җиренә җиткереп үти, бер сүз белән әйткәндә —алыштыргысыз эшче ул.

Коллектив шулай дус, тату яши.

Е. ГРИГОРЬЕВА,
«Большевик» колхозы.

Көн таләбе

Авыл хезмәтчәннәренең эше бер дә бетеп тормый. Яздан—чәчү, аннары печән өсте һәм озакламый урып-җыю...

Алар бер-берсе белән бәйләнеп бара һәм һәрбер кампаниягә әзерлек күпкә алдан башлана.

Безнең колхозда да урып-җыюга хәзерлек кыштан ук башланган иде инде. Комбайннар ремонт-техника предприятиесендә ремонтлатып алынды. Урагыч-чапкыч исә хуҗалыкның үз көче белән тәртипкә китерелә. Аренда звенолары бригадирлары Фәрит Гайнуллин, Михаил Ивашкин, бригада подряды белән эшләүче звено җитәкчесе Геннадий Глухов хәзер бөтен игътибарны хуҗалыктагы урып-җыюда катнашачак техниканы әзерлек сызыгына куюга юнәлттеләр. Бу эшләрне Ильяс Сафиуллин, Мансур Насыйбуллин, Валерий Таймуллин, Сабир Җәлалов техниканы белеп, бөтен осталыкларын куеп башкаралар.

Монда тагын эретеп ябыштыручы Сәгыйть Абдуллинны әйтми мөмкин түгел, үз эшенең чын остасы ул, техника ремонтлауда алыштыргысыз белгеч.

Х. ҖӘЛАЛОВ,
Хафизов исемендәге колхозның ремонт-техника мастерское мөдире.

Киңәшмәне министрлык оештырды

Узган атнада районыбыз мәктәп директорлары Әлмәт шәһәрендә үткәрелгән зона киңәшмәсендә катнаштылар.

Киңәшмәне ТССР халык мәгариф Министрлыгы оештырды. Анда октябрьлеләрдән кала Чирмешән, Әлмәт, Сарман, Зәй, Лениногорск районнары халык мәгарифе бүлекләре работниклары катнашты.

Киңәшмә һәркем өчен файдалы булды. Анда чыгыш ясаган ТССР халык мәгарифе Министры урынбасары Ф. Ә. Илдарханова тулаем республика буенча үткән уку елына йомгак ясады, эштә тупланган уңай, алдынгы тәҗрибә турында сөйләде, балалар тәрбияләү, белем бирү сыйфатына аеруча басым ясады, халык мәгарифе системасындагы башка мөһим проблемаларга тукталды. Киңәшмәдә министрлыкның план-финанс бүлеге начальнигы Р. Т. Шиһапов та катнашты. Ул залда утыручыларга укытучылар хезмәтенә түләү системасындагы яңалыклар турында сөйләде, аларны план-финанс эшләренә кагылышлы мәсьәләләр белән таныштырды.

Гомумән, киңәшмәдә катнашучы һәркем аның файдалы булуын әйтте. Биредә мәгариф работниклары үзләрен кызыксындырган күпсанлы сорауларга җаваплар таптылар.

Афәрин, яшь туристлар!

Югары Норлат урта мәктәбенең яшь туристлары ел саен үткәрелә торган традицион район туристлар слетында беренче урынны алып, республика ярышларында катнашу хокукын яулаганнар иде. Республикада туристлар слетын үткәрү 21—29 июньгә билгеләнгән иде. Югары норлатлылар республика яшь туристлар станциясе билгеләгән беренче нокта—Зеленодольск районының Айшә авылына транспорт чаралары ярдәмендә барып җитсәләр, аннан Казанга юлны җәяүләп үттеләр: елга, кыр-басулар аркылы компас белән махсус карта ярдәмендә барып җиттеләр. Һәм, әйтергә кирәк, районыбыз яшь туристлары үз алларына куелган бурычны тулысынча үтәделәр.

Слетның икенче этабы Казан шәһәренең Зәңгәр күл буенда үтте. Биредә командалар урында ориентлашу, җәяүле туризм техникасы буенча көч сынаштылар. Шунысын да әйтергә кирәк, Югары Норлат урта мәктәбе командасы аларның һәрберсендә уңышлы чыгыш ясап, икенче лигада тулаем республика буенча тугызынчы нәтиҗә күрсәттеләр. Булдырдыгыз, яшь туристлар! Бу җиңүдә РСЮТның әлеге мәктәптәге филиалын җитәкләүче Ф. Н. Шәйхетдинов һәм команда судьясы—яшь туристларның район станциясе методисты А. Н. Хәйретдинованың да өлеше зур булды.

• Соңгы атна яңалыклары

Кондырча башланган урынга—җәяүләп

Күптән түгел яшь туристлар район станциясе работниклары Кондырча башланган урынга җәяүле поход оештырдылар.

Әлеге чара алдан билгеләнгән план нигезендә үткәрелде. РСЮТның Түбән Норлат мәктәбендә эшләүче «Яшь турист» түгәрәге җитәкчесе Т. В. Әюпов һәм станция методисты Л. Г. Җамалиев җитәкчелек иттеләр аңа. Өч көнлек поход эчендә туристлар Куйбышев өлкәсендә Кондырча елгасы башланган урынга барып җитеп кире әйләнеп кайттылар, җәмгысы 100 чакрымга якын юл үтелде. Походта катнашучылар аннан канәгать калдылар һәм киләчәктә райондагы барлык елгалар тарихын өйрәнү белән бергә, алар буйлап яшь туристлар өчен туристик сукмаклар салуны максат иттеләр.

Р. ИБРАҺИМОВА.

Секретарь сайланды

«Татарстан» колхозы коммунистларының гомуми җыелышында, «Игенче» колхозы рәисе итеп сайлану сәбәпле, партоешма секретаре Р. Ә. Насыйбуллин үз вазифасыннан азат ителде. Партоешма секретаре итеп моңарчы Кычыткanлы урта мәктәбендә хәрби җитәкче булып эшләгән Фәргать Мидхәтович Гыйльметдинов сайланды.

Ф.М. Гыйльметдинов

Фәргать Мидхәтович Гыйльметдинов 1990 елдан КПСС члены, татар, урта белемле. 1982—83 елларда Казан авыл хуҗалыгы институтында укый. Хәрби хезмәттән кайткач, 1986 елдан Кычытканлы урта мәктәбендә хәрби хезмәт тәрбиясе укыта, 1987 елдан хәрби җитәкче булып эшли.

Аклану юк

Газиз баланны югалтудан да авыррак хәсрәт юк, диләр халыкта. Мондый ачы язмышны татыган кеше әлеге әрнүне һәм өметсезлекне гомеренең соңгы мизгеленәчә онытмый. Һәрбер очрак, кечкенә генә сәбәп тә аңа үткәненең иң кадерле, әмма кире кайтмас чагын —мәрхүм баласының исән вакытын хәтерләтәчәк.

Бу көннәрдә апалы-сеңелле Атяшеваларның фаҗигале үлеме һәммәбезне тетрәндерде. Алар суга батып вафат булдылар.

Җәй башыннан бирле безгә «суга баткан» дигән шушы хәтәр сүз белән ничәмә-ничә тапкыр очрашырга туры килде инде. Әмзәдән тугыз яшьлек кызчык Т. Щелкова да, Ключи поселогыннан алты яшьлек И. Анисимова, Норлаттан 14 яшьлек А. Тверсков та, әбисенә кунакка кайткан тугыз яшьлек И. Шәһитов һәм тагын кайберәүләр шушы язмышка дучар булдылар. Әмма иң аянычы, иң әрнүлесе—10 суга бату очрагының 7 сендә балалар гомере өзелде бит. Күңел ачарга чыккан, бераз «кәефләнеп» алган кампания членнары түгел, нәкъ менә әле яшәргә дә өлгермәгән сабыйлар фаҗигага юлыкты. Киләчәктә безнең күз текәп торган тәрбиячеләребез—өметебез булган сабыйлар бит алар. Ә эти-әниләре ятим калдылар.

Мондый очракта халыкта: «Язмыштан узмыш юк инде. Маңгаеңа ни язылган—шуны күрәсең», —дип юату гадәткә кергән.

Чынлыкта да шулаймы соң бу? Болай да олы хәсрәткә дучар булган ата-аналарга әрнү өстисем килми. Әмма, дөрес аңлагыз, югарыда телгә алынган фаҗигале очраклардан күренгәнчә, өлкәннәрнең балалар турында кайгыртмавы көн кебек ачык.

Беренче чиратта бу—балаларның һәм яшүсмерләрнең җәйге ялын оештырмау, көндәлек тормышы үзагымга куелуы нәтиҗәсе. Урыннардагы җитәкче иптәшләрнең балалар ялы кебек җитештерүгә файдасы булмаган «вак-төяк»ләр белән шөгыльләнергә теләмәүләре дә сәбәпче моңа. Безгә дә әйләнә-тирәбездәге тормышка зуррак игътибар белән карарга бик вакыт: ай ярым эчендә фаҗигага юлыккан җиде бала — аларның эти-әниләре һәм якыннарының сүрелмәс хәсрәте генә түгел, без—олыларга карата коточкыч гаепләү дә ул!

Шәһәрдә балаларның җәйге ялын оештыру мәсьәләләре белән беркем дә шөгыльләнми. Инде ничә ел буена сүз алып барыла торган шәһәр бассейны шулай ук беркемгә кирәкми. ОСВОД (суга батканнарны коткару җәмгыяте)—шундый оешма да бар бездә— әмма ул кәгазьдә генә бар санала. Тагын кемгә өметләнергә мөмкин? Комсомолгамы? Аның үзенә ярдәм һәм таяныч кирәк әле.

Менә безнең мөмкинлекләр шул гына. Бүгенге көндә күп кенә оешмаларда, предприятиеләрдә, хәтта авыл җирләрендә дә зур бәһага төшереп төзелгән сәламәтләндерү комплекслары бар. Әлбәттә, болар мактауга лаек. Әмма бүгенге көндә безнең шәһәрдә дә, районда да суга бату очракларын кисәтү белән шөгыльләнгән бер генә берәмлек тә юк. Урыннарда коткару чаралары булдыру, елга-сулыкларның аеруча куркыныч урыннарын яки коену өчен уңай булган куркынычсыз җирләрне шартлы тамгалар белән билгеләп кую мөмкин эш түгелмени соң? Боларны эшләү өчен шулай зур чыгымнар кирәк микәнни?

Теләгән очракта мондый гына эшләрне урыннарда (авылларда) шул ук хуҗалык вәкилләре—үз сулыкларының тирәнлеген, мәкерле урыннарын яхшы белүчеләр дә эшләп куя ала бит.

Безнең уйсыз, битараф булуыбыз, тиеннәрне экономияләвебез никадәр кыйммәткә төшә, бу хакта уйлаганыгыз бармы? Үз балаларыбызның гомере белән түлибез; ләбаса. Быелгы җәйнең ачы сабагы безне акылга утыртырга тиештер.

Сүземнең ахырында гел эш белән мәшгуль булган, эшлекле эти-әниләргә, йомшак күңелле әби-бабайларга һәм күрше-күләнгә шуны әйтәсем килә: әгәр сез, бик аз гына вакытка булса да бала белән шөгыльләнүне ышандырып үз өстегезгә аласыз икән, бу максатыгыздан читкә тайпылырга хакыгыз юк. Балаларның үзләрен генә су коенырга җибәрмәгез. Чөнки теләсә кайсы минутта фаҗига килеп туарга мөмкин. Ә мондый бәладән аклану юк.

Ю. МУРАКАЕВ,
Октябрь районы прокуроры, юстиция советнигы.

Телевидение

ШИМБӘ
13 ИЮЛЬ

КАЗАН КҮРСӘТӘ

17.05 Мультфильм.
17.15 «Бергәләп өйрәник».
17.45 «Гитлер һәм Сталин». Док. фильм (М.).
18.45 Россиянең парламент хәбәрчесе.
19.00 «Татарстан».
19.30 «Телесеанс».
20.30 «Әлли-бәлли-бәү».
20.45 Г. Исхакый. «Тормышмы бу?!» Әдәби театр.
21.25 Реклама.
21.35 Тапшырулар программасы.

I ПРОГРАММА

6.30 Концерт.
6.45 «Экранда— Себер». Киножурнал.
6.55 Док. фильм.
7.20 Мультфильм.
7.30 Ритмлы гимнастика.
8.00 Иртәнге күңел ачу программасы.
8.30 «ТЯХ».
8.45 Музыкаль фильм премьерасы.
9.20 Режиссер Б. Шәмшиев фильмнары. «Ысык-Күлнең ал мәкләре».
11.00 «Иртәнге йолдыз».
12.00 А. Н. Островский. «Талантлар һәм баш июучеләр». Фильм-спектакль.
13.45 «50х50».
15.00 «ТЯХ».
15.15 «Кырыгынчы... язмышны билгеләүче...» 3 нче фильм.
16.30 «Җир—уртак йортыбыз». Фотоконкурс.
16.35 Рәссам А. Захарченко.
16.50 «Яңа исемнәр». Музыкаль программа.
17.35 Мультфильм.
18.00 Халыкара панорама.
18.45 Концерт.
19.35 Нәфис фильм премьерасы. «Кыска уен».
21.00 «Вакыт».
21.40 «Җыр-91».
22.45 «ТЯХ».
23.00 «Александр-шоу».
01.00 Нәфис фильм премьерасы. «Кыска уен».
02.25 Николай Гедда концерты.

II ПРОГРАММА

8.00 Иртәнге гимнастика.
8.15 «Сәламәтлек».
8.45 Док. фильм.
9.30 «Дуслык» видеоканалы.
12.00 «Плюс унбер» видеоканалы.
14.00 Режиссер М. Дохматская фильмнары.
14.40 «Спорт һәркем өчен».
14.55 «Җәлил һәм музыка». Казаннан тапшыру.
15.35 Док. фильм премьерасы.
15.55 «Алиса». Мәдәният буенча халыкара журнал.
16.50 Мультфильм.
21.40 «Тилергән солдатлар». Нәфис фильм.
23.00 «Хәбәрләр».
23.15 «К-2» Мәскәү кинофестивалендә.
23.45 «Коллаж».
23.50 Мәскәүнең халыкара дөнья марафоны.

ЯКШӘМБЕ
14 ИЮЛЬ

КАЗАН КҮРСӘТӘ

17.05 «Авантюрист әфәнделәр». Нәфис фильм.
18.25 Реклама.
18.30 «Панорама». Информацион-публицистик программа.
19.30 «Яшьләр иҗаты».
20.15 «Әлли-бәлли-бәү».
20.25 «Бенефис». РСФСРның атказанган артисткасы Ирина Хәкимова.

I ПРОГРАММА

8.00 «С» формуласы.
8.30 Биржа яңалыклары.
8.45 «Спортлото» тиражы.
9.00 «Иртә таңнан».
10.00 «Ватанга хезмәттә».
11.00 Иртәнге күңел ачу программасы.
11.30 «Сәяхәтчеләр клубы».
13.00 «Музыкаль киоск».
13.30 «Франция һәм французлар». Кинопрограмма.
14.20 Мультфильм.
14.30 «Веди».
15.00 «ТЯХ».
15.15 В. Симон А. Аренский әсәрләрен башкара.
16.35 Ф. Мендельсон. Фортепиано белән оркестр өчен концерт.
17.05 «Авыл сәгате».
18.05 «Авазлар күп — дөнья бер».
18.10 «Уолт Дисней тәкъдим итә...»
19.00 Док. фильм премьерасы.
19.30 «Сирано де Бержерак». Нәфис фильм.
21.00 «Вакыт».
21.40 «Кинопанорама». Информацион чыгарылыш.
21.55 «Футбол күзәтү».
22.25 «Христофор». Минск сатира һәм юмор театры ангажементы.
23.45 «ТЯХ».
00.00 «Хронограф».
00.15 «Моны булдыра аласыз».
01.00 «Сезне Вячеслав Малежик чакыра».

II ПРОГРАММА

8.00 «Зарядкага басыгыз!»
8.15 Фәнни-популяр фильм.
9.10 «Көзге корабль».
9.30 «Дуслык» видеоканалы.
12.00 Фил Донахью программасы.
12.50 Маринский балетының тарихы. 2 нче кисәк.
13.50 «Мәхәббәт турында берничә минут».
14.00 Мультфильм.
14.10 Телеспектакль премьерасы.
15.55 Док. фильм.
16.55 «Коллаж».
23.00 «Хәбәрләр».
23.15 «К-2» Мәскәү кинофестивалендә.
23.40 «Шәһәр аша бару». Нәфис фильм.

Казанның авыр юлы

«Дуслык» газетасының бер санында Норлат—Казан, Казан—Норлат пассажир автобусы йөриячәге, зур автобус (билгеле инде, комфортабельле) булачагы турында язылган иде.

Табигый ки, бу хәбәр шәһәр һәм авыл халкын бераз сөендерде. Чөнки Казанга 185 нче номерлы поезд йөрүдән туктады, самолет очмый.

Ләкин сөенечләр көенечкә әверелде. 8 июль көнне Казанга инде, халык әйтмешли, көнен күргән, иске, кечкенә автобус китте. Ул нибары 15—16 кеше алды. Кайда соң вәгъдә ителгән зур автобус? Әлеге кечкенә, уңайлыклары булмаган автобуста нәни балалы аналар, олы яшьтәге кешеләр Казан кадәр Казанга ничек барып җитәргә тиешләр соң?! Юл хакы түләп тә әйберләрне куяр урын да булмаганда бу ара бик ерак булып тоелыр кешеләргә.

Билгеле, автовокзал ишек төбендә сумкаларын күтәреп автобус көтүчеләр халык турында мондый «кайгыртучанлык» күрүчеләрне тетепме-тетәләр. Һәм бу аңлашыла да. Әле тагын 8 сәгать 40 минутта китәсе автобус унынчы 5 минутта гына кузгалды.

Бу мәсьәләгә автовокзал начальнигы иптәш И. Канәфин һәм моңа җаваплы башка кешеләр ничек карыйлар икән?

И. ЕРЕПОВ.

РЕДАКЦИЯДӘН: Хатны алу белән автовокзал начальнигы И. Канәфин белән элемтәгә кердек. Әйе, ул пассажирлар йөртү мәсьәләсенең аянычлы булуын таный. «Норлаттан бер көнне ЛАЗ-695 автобусы китсә, икенче көнне кечкенә автобус җибәрергә мәҗбүр булабыз. Вәгъдә ителгән ЛАЗ автобусы әлегә юк. Тик без кул кушырып утырмыйбыз, көн саен Казан белән элемтәгә керәбез»,—диде иптәш Канәфин. Вәгъдә—иман, ышаныйк шуңа.

И елгасы, и суы!
Ул куагы, таллыгы!
Елгасында—балыгы.
Бар да дөнья байлыгы
И комлыгы, и суы!

Төшәсе дә чумасы!
Әләксә су анасы—
Шунда нәрсә кыласы?!

Н. Туганов фотоэтюды.

КӨЛЕШЕП АЛЫЙК

—Милиционер малае икәнлегеңне белгәч, Джина сине ташлаган, диләр.

—Дөп-дөрес. Хәзер ул минем үги анам булды инде...

x x x

—Соңгы вакытта нигәдер бик үзгәрдең әле.

—Ә-ә, мин бит хәзер һәр нәрсәгә битараф карыйм, газеталарга язганнарга гына ышанам.

x x x

—Улыгыз институтка кердеме?

—Юк. Беренче имтиханын ук тапшыра алмады. Әмма профессор бик тә мактаган, чөнки безнең улыбыз имтихан тапшыра алмаучылар арасында иң яхшысы булган.

МӨХӘРРИР Ө. У. АБДУЛЛИН.

Учредительләр халык депутатларының Октябрь район Советы, КПССның партия оешмасы.

Газетада язмалары басылган авторларның фикерләре бу әле редакция фикере дигән сүз түгел.

РЕДАКЦИЯНЕҢ АДРЕСЫ: 423000, Норлат шәһәре, К. Маркс урамы, 19.
ТЕЛЕФОННАР: мөхәррир—2—12—14, 2—22—81,, мөхәррир урынбасары—2—10—44, рус теленә һәм чуваш теленә тәрҗемә буенча мөхәррир урынбасарлары—2—15—63, социаль-экономика бүлеге— 2—22—51, җаваплы секретарь—2—14—16, хатлар бүлеге һәм бухгалтерия—2—18—67.

Газетаны Нурзия ФӘСХЕТДИНОВА җыйды. Римма ГАНИЕВА верстка ясады. Фирдания ХУҖИӘХМӘТОВА басты. Корректор Зөлфия ВӘЛИЕВА.

«Дуслык» газетасы атнаның сишәмбе, пәнҗешәмбе, шимбә көннәрендә чыга һәм рус, чуваш телләренә тәрҗемә ителә.
Нәшрият, полиграфия һәм китап сәүдәсе буенча ТССР Дәүләт комитетының Октябрьның 50 еллыгы исемендәге Норлат-Октябрь типографиясе.
Күләме—1 басма табак. Заказ 83. Тираж 3415.